

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 98

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 21 december 2023

MATTHIAS DIEPENDAELE

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Universiteitsfondsen - Ontvangen schenkingen en legaten

Vlaamse universiteiten worden aan de ene kant gefinancierd met overheidsmiddelen, aan de andere kant door commerciële inkomsten. Daarnaast hebben de universiteiten ook een universiteitsfonds, waarin giften, schenkingen en legaten aan de universiteit worden verzameld.

Schenkingen en legaten zijn belangrijke manieren voor universiteiten om extra financiering te krijgen en projecten te kunnen financieren die anders mogelijk niet zouden kunnen worden uitgevoerd. Giften kunnen worden gebruikt om een breed scala aan initiatieven te ondersteunen, zoals de financiering van onderzoeksprogramma's, het oprichten van leerstoelen, het verstrekken van beurzen aan studenten en de bouw van nieuwe gebouwen.

Een belangrijk voordeel van schenkingen en legaten aan universiteiten is dat donateurs belastingvoordelen kunnen genieten. In veel landen, waaronder België, kunnen donateurs die schenkingen doen aan universiteiten een belastingvermindering genieten op de gift. In België is dat momenteel 45 procent voor schenkingen van minimaal 40 euro per jaar. Dit kan een belangrijke drijfveer zijn voor donateurs om te geven en zo de financiële middelen van de universiteiten te versterken.

Er zijn echter ook nadelen verbonden aan het ontvangen van schenkingen en legaten door universiteiten. Een belangrijk nadeel is dat donateurs beperkingen kunnen opleggen aan hoe hun schenkingen of legaten worden gebruikt. Zo kan een donor bijvoorbeeld willen dat het geld wordt gebruikt voor een specifiek onderzoeksproject of leerstoel, wat kan leiden tot een vermindering van de flexibiliteit van de universiteit in het gebruik van de fondsen. Daarnaast kan een afhankelijkheid van schenkingen ook tot stand komen, wat kan leiden tot een verminderde overheidsfinanciering van universiteiten.

Ondanks de mogelijke nadelen, blijven schenkingen en legaten aan universiteiten belangrijke bronnen van financiering. Ze bieden universiteiten de mogelijkheid om extra projecten te financieren en hun aanbod te verbreden. Daarnaast kunnen donateurs genieten van de voldoening dat ze bijdragen aan de toekomst van het onderwijs en de wetenschap, en tegelijkertijd belastingvoordelen genieten.

In 2016 werd in totaal 293.234 euro aan schenkbelasting geheven op schenkingen, en 509.443 aan erfbelasting op legaten aan de universiteitsfondsen.

Graag alle data in Excel.

1. Heeft de minister zicht op de ontvangen schenkingen en legaten aan de verschillende universiteitsfondsen sinds 2016? Graag een overzicht, opgedeeld per universiteit, per fonds en per aanslagjaar.
 2. Kan de minister een overzicht geven van de schenkbelasting die werd geheven op de schenking aan de verschillende universiteitsfondsen sinds 2016? Graag opgedeeld per universiteit, per fonds en per aanslagjaar.
 3. Kan de minister een overzicht geven van de erfbelasting die werd geheven op de legaten aan de verschillende universiteitsfondsen sinds 2016? Graag opgedeeld per universiteit, per fonds en per aanslagjaar.
 4. Hoe evalueert de minister de inzet van de middelen ontvangen door de verschillende universiteitsfondsen?
 - a) Zijn er grote verschillen tussen de aanpak van de universiteiten?
 - b) Plant de minister evaluaties of bijsturingen rond dit thema? Zo ja, wat is het plan van aanpak en de timing?
-

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (208), Matthias Diependaele (98).

MATTHIAS DIEPENDAELE

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 98 van 21 december 2023

van **BRECHT WARNEZ**

1-3. In de bijlage en in de eerste tabel hieronder vindt u per aanslagjaar en per universiteit het aantal geregistreerde schenkingen. Ook de belastbare grondslag en het bedrag van de schenkbelasting zijn opgenomen. Aangezien nog niet alle akten van december 2023 zijn verwerkt, kunnen deze gegevens nog beperkt wijzigen.

In de tweede tabel gaat het om het aantal legaten, het belastbaar bedrag en de betaalde erfbelasting. Gelet op de aangiftetermijn zijn de gegevens voor aanslagjaar 2023 nog niet volledig.

Aangezien bij de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel geen onderscheid kan worden gemaakt tussen schenkingen en legaten aan de universiteit resp. aan het verbonden universitair ziekenhuis, werden ook voor universiteiten van Gent en Antwerpen de schenkingen en legaten aan de verbonden universitaire ziekenhuizen meegeteld.

Schenkingen

Aanslagjaar/begunstigde	Aantal	Belastbaar bedrag (€)	Schenkbelasting (€)
2016	2	5.329.700	293.134
Katholieke Universiteit Leuven	1	330.000	18.150
Universiteit Gent	1	4.999.700	274.984
2017	1	515.000	100
Katholieke Universiteit Leuven	1	515.000	100
2020	2	120.000	6.600
Katholieke Universiteit Leuven	2	120.000	6.600
2021	1	30.000	-
Katholieke Universiteit Leuven	1	30.000	-
2023	1	20.000	-
Universiteit Gent	1	20.000	-

Legaten

Aanslagjaar/begunstigde	Aantal	Belastbaar bedrag (€)	Erfbelasting (€)
2016	24	8.655.838	735.728
Katholieke Universiteit Leuven	15	4.351.677	369.874
Universiteit Antwerpen	3	1.411.737	119.998
Universiteit Gent	1	224.859	19.113
Universiteit Hasselt	1	90.503	7.693
Vrije Universiteit Brussel	4	2.577.061	219.050
2017	17	13.234.896	1.110.435
Katholieke Universiteit Leuven	11	11.103.574	925.054

Universiteit Antwerpen	2	517.481	43.986
Universiteit Gent	3	1.239.455	105.354
Vrije Universiteit Brussel	1	374.386	36.042
2018	23	10.001.489	846.090
Katholieke Universiteit Leuven	17	8.775.484	745.816
Universiteit Gent	2	177.611	15.097
Universiteit Hasselt	1	51.891	4.411
Vrije Universiteit Brussel	3	996.502	80.766
2019	29	9.294.770	788.662
Katholieke Universiteit Leuven	19	4.329.063	366.577
Universiteit Antwerpen	3	1.123.574	95.504
Universiteit Gent	4	3.494.803	297.058
Vrije Universiteit Brussel	3	347.330	29.523
2020	27	25.971.530	2.207.559
Katholieke Universiteit Leuven	15	3.020.845	256.772
Universiteit Antwerpen	3	551.504	46.857
Universiteit Gent	3	362.004	30.770
Universiteit Hasselt	1	2.277.616	193.597
Vrije Universiteit Brussel	5	19.759.561	1.679.563
2021	23	19.889.574	393.148
Katholieke Universiteit Leuven	15	8.224.661	347.484
Universiteit Gent	7	10.705.361	45.664
Vrije Universiteit Brussel	1	959.552	-
2022	21	8.732.169	-
Katholieke Universiteit Leuven	16	7.401.836	-
Universiteit Antwerpen	2	1.129.117	-
Universiteit Gent	2	151.216	-
Universiteit Hasselt	1	50.000	-
2023 (*)	11	8.651.110	-
Katholieke Universiteit Leuven	6	1.216.888	-
Universiteit Antwerpen	3	1.025.456	-
Universiteit Gent	1	6.145.871	-
Vrije Universiteit Brussel	1	262.895	-

(*) Gelet op de aangiftetermijn van 4 maanden zijn de gegevens voor aanslagjaar 2023 nog onvolledig.

4. Elke universiteit bepaalt zelf in welke mate ze inzet op het ontvangen van schenkingen en legaten. De schenker of erflater kan een algemene bestemming geven aan de schenking of legaat of kiezen voor een specifiek onderwijs- of onderzoeksdomein. De universiteit besteedt de verkregen middelen in lijn met haar doelstellingen.

In de praktijk blijkt dat het aantal geregistreerde schenkingen aan universiteiten beperkt is en heel variabel qua bedrag. Legaten komen vaker voor, en dan vooral bij de Katholieke Universiteit Leuven.

Sinds 1 juli 2021 is er geen fiscaal voordeel meer voor testamenten met een duolegaat en werd, zoals ook blijkt uit bovenstaande gegevens, het tarief voor non-profitlegaten verlaagd tot 0%.

BIJLAGE

[Overzicht schenkingen en legaten aan universiteiten voor aanslagjaar 2016-2023](#)